

Náboženská pedagogika (katechetika)

zkouší: *dr. Ladislav Beneš nebo dr. Ondřej Macek*

okruhy ke zkoušce

Jde skutečně o „okruhy“, které naznačují rozsah látky, nikoli o vyčerpávající výčet otázek kladených při zkoušce. Proto se některá témata mohou překrývat či doplňovat. Předpokladem k úspěšnému složení zkoušky je také seznámení s českou i zahraniční literaturou.

- Pojmy: náboženství, náboženskost, pedagogika, socializace, identita, náboženská výchova, vzdělání, učení se, náboženská kompetence)
- Životopis a náboženský vývoj + vývojová psychologie a pedagogika
- Náboženská výchova v rodině
- Sbor jako místo katecheze
- Církevní práce s malými dětmi
- Bohoslužby pro děti
- Žák (empiricky, psychologicky, sociologicky, teologicky)
- Práce s konfirmandy
- Práce s teenagery
- Práce s dospělými
- Práce se stárnoucími
- Učitel náboženství
- Didaktika
- Současné směry náboženské pedagogiky: diakonické učení, biblická didaktika, dětská teologie, symbolická didaktika, ekumenické učení, etické učení, liturgické učení, mezináboženský dialog, pedagogika s ohledem na gender)
- Metody náboženské pedagogiky
- Pedagogický odkaz J. A. Komenského (život, dílo, pedagogický systém)
- Katechetika a pedagogika v historickém vývoji

literatura

Pokud si student přinese seznam přečtených knih, může tak získat výhodu, že bude dotázán na jejich obsah.

Adam, Gottfried (ed). *Neues gemeindepädagogisches Kompendium*. Göttingen: Vandenhoeck u. Ruprecht, 2008.

Alberich Sotomayor, Emilio. *Katechetika*. Praha: Portál, 2008.

Balcar, David – Gallus, Petr – Šorm, Zdeněk – Férová, Lydie. *Dvakrát měř, jednou věř. Průvodce světem víry pro náctileté. Pracovní listy ke katechezi*. Praha: Českobratrská církev evangelická, 2012.

Baldermann, Ingo. *Úvod do biblické didaktiky*. Jihlava: Mlýn, 2004.

Brinkmann, Frank Thomas. *Religionspädagogik. Ein Arbeitsbuch*. Stuttgart: Kohlhammer, 2013.

Bubmann, Peter – Keßler, Hildrun – Mulia, Christian – Oesselmann, Dirk – Piroth, Nicole – Steinhäuser, Martin (ed.). *Gemeindepädagogik*. 2. vyd. Berlin: De Gruyter, 2019.

Butta, Tomáš. *Kapitoly z katechetiky. Nástin náboženské výchovy a vzdělávání*. Praha: Husův institut teologických studií ve spolupráci s Vysokou školou zdravotnictva a sociální práce sv. Alžbety, detašované pracoviště Praha, 2018.

Dřimal, Ludvík. *Katecheze Církve jako služba Božímu slovu. Úvod do studia katechetiky na základě Všeobecného direktoria pro katechezi*. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 2001.

Dřimal, Ludvík. *O katechezi : studie DTI HK*. Ústí nad Orlicí: Oftis pro Biskupství královéhradecké - Diecézní teologický institut, 2009.

Hecht, Anneliese. *Tvořivá práce s biblickými postavami. Metody práce s Biblií a jejich procvičování*. Dolany: České katolické biblické dílo, 2006.

Hecht, Anneliese. *Zažít Bibli. Metody celostní práce s Biblií. Přečti - přemýšlej - ptej se - znázorni - vytvoř - modli se – provázej*. České Budějovice : Petrinum, 2020.

Heller, Thomas – Käbisch, David – Wermke, Michael. *Repetitorium Religionspädagogik. Ein Arbeitsbuch für Studium, Vikariat und Referendariat*. Tübingen: Mohr Siebeck, 2012.

Jonker, E. R. *Aby se slovo dostalo ke slovu. Podněty pro tvořivou katechezi*. Benešov: EMAN, 2006.

Liguš, Ján. *Náboženská výchova a výuka*. Brno: L. Marek, 2005.

Molnár, Amedeo. *Českobratrská výchova před Komenským*. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1956.

Muchová, Ludmila. *Cíle a cesty k hlubšímu lidství*. České Budějovice: Petrinum, 2016.

Muchová, Ludmila. *Na cestě k člověku. Role katechety a učitele náboženství v současné církvi a společnosti*. České Budějovice: Sdružení sv. Jana Neumanna, 2000.

Muchová, Ludmila. *Úvod do náboženské pedagogiky*. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1994.

Muchová, Ludmila. *Vyslovit nevyslovitelné. Didaktika uvádění do světa symbolů*. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2005.

Nováková, Concilie. *Katechetika*. Olomouc: Matice cyrilometodějská, 1997.

Potměšilová, Petra – Fojtíková Roubalová, Marcela – Dřimal, Ludvík. *Možnosti náboženské výchovy dětí se speciálními vzdělávacími potřebami*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015.

Rendle, Ludwig (ed.). *Ganzheitliche Methoden im Religionsunterricht*. München: Kösel, 2007.

Rendle, Ludwig (ed.). *Ganzheitliche Methoden in der Schulpastoral*. München: Kösel, 2013.

Rodina a její role v náboženské výchově : X. celostátní katechetický kongres, Třešť 26.-29.10.2016. Praha: Katechetická sekce České biskupské konference, 2016.

Rothgangel, Martin (ed.) *Religionspädagogisches Kompendium*. 8. vyd. Göttingen; Bristol, Conn.: Vandenhoeck u. Ruprecht, 2013.

Ryšková, Mireia – Pelechová, Zuzana – Bodláková, Magdalena. *Bibliodrama*. Brno: Tribun EU, 2012.

Schröder, Bernd. *Religionspädagogik*. Tübingen: Mohr Siebeck, 2012.

Smale, Ian. *Děti a církev. Jak neztratit mladou generaci*. Praha: Samuel, 2005.

Smolík, Josef. *Závazek křtu: základy katechetiky*. Praha: Kalich, 1974

Štverák, Vladimír – Kučera, Zdeněk. *Chrestomatie z dějin pedagogiky*. Praha: Karolinum, 1999.

Zimmermannová, Marie. *Vývoj katechetiky v českých zemích v letech 1920-1994*. Červený Kostelec : Pavel Mervart, 2017.

Řada dalších textů je v příslušném kurzu na moodle.